

Tusarnaanermit akissutigineqartut

Tulliuttuni piffissaq 2019-imi apriliip aallaqqaataannit 2019-imi maajip arfernanut tusarniaanermit akissutit allannguutissatullu siunnersuutit takuneqarsinnaapput. Ersarissarneqassaaq akissutigineqartut tamakkiisumik takussutissiissutigineqarmata naapertuussusiilu aallaavigalugit akineqarsimallutik. Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermit akissutigineqartunut maluginiagaat uingasumik allassimapput.

Inatsisissamat siunnersuut ima oqaasertalersorneqarsimavoq:

1. Kalaallit Nunaanni Politiit

Kalaallit Nunaanni Politiininngaanniit inatsisissatut siunnersuummi oqariartaatsit aqutsisut suliffeqarfiillu aqutsisui atorneqakulaneri maluginiarneqarsimavoq. Iluamik ersarinngilaq pisuutitseriaatsimi nalinginnaasumik ingerlariuserineqartartoq malinnagu allamik pisuutitsillutik pineqaatissiisoqartassanersoq, nalinginnaasumimmi inatsisitigut pisussaasoq (suliffeqarfik) akiligassinneqartarmat. Eqqaaneqartut peqputigalugit siunnersuutigissavara inatsimmi pineqartumi kina akisussaasutut inissinneqartassanersoq iluamik ersarissarneqassasoq, akisussaasutullu taasaaq ersarissumik nassuiarneqassasoq imaluunniit akerlianit ersarissarneqartariaqassaaq akisussaasutut inissiisarnermut nalinginnaasumik malittarisassanit allaanerusumik inissiisoqarnerani soq taamaaliortoqarsimanersoq.

Naalakkersuisuninngaanniit "Suliffeqarfiup aqutsisua"-mik atuineq europami peqqussut nr. 178/2002-mi Europami Inuussutissalerinermi Oqartussaqaarfimmik aallartitsiniarnermi aammalu inuussutissalerinermi illersorneqarsinnaasumik aqutsinissaq qulakkeerniarlugu malittarisassani nalinginnaasumik periusissat malittarisassallu pillugit allaatiginninnermi atorneqarsimasoq. Inuussutissarsiornermut inatsisip paasineqarsinnaanissaa anguniarlugu "Nerisassiornermi aqutsisoq" inatsisissatut siunnersuummi atorneqarsimavoq.

Naalakkersuisuniillu aamma maluginiarneqarpoq pisuutinneqartoq tunngaviusumik tassaasassasoq inatsisitigut akisussaasoq. Paatsoortoqarsinnaanera pinaveersaartinniarlugu inatsimmi § 19-imi imm- 2-tut tulliuttoq ikkunneqarsimavoq "Suliassat suliffeqarfiup nakkutilliinissaanut attuumassuteqartut tamarmik suliffeqarfiup nammineq akisussaaffigivai"

Kalaallit Nunaanni Politiit maluginiarneqarsimavaat inatsisissatut siunnersuummi § 6, tassanilu eqqarsaatigineqarsinnaavoq ersarissarneqassanersoq tunisassiassat kingusinnerpaamik tuniniarneqarnissaannut ullussamik qaangiisimasut tuniniaqqusaannginneri.

Naalakkersuisuninngaanniit aalajangersakkami "kingusinnerpaamillu tuniniarneqarnissaannut ullussamik qaangisimassanatik" ilanngunneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit inatsisissatut siunnersuummi § 24-mi ”suliffeqarfiit inuilluunniit”-mik allassimasoq maluginiarneqarpoq tassanilu ima allaqqasoqassaaq ”suliffeqarfiit taannaluunniit”

Naalackersuisuninngaanniit aalajangersakkami siunnersuutigineqartoq ikkunneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit inatsisissatut siunnersuummi § 26-mi allassimasoq ” Suliffeqarfiup allanut tunniunneqarnerani piginnittoq nutaaq Uumasunut nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasunut pissutsit allanngorneri pillugit nalunaaruteqarnissaminut pisussaaffeqarpoq ” maluginiarneqarsimavoq, tassanilu assersuutigalugu A/S-it pillugit allannguisoqarnermi qanoq iliortoqassanersoq paasiuminaassinnaasoq. Assersuutigalugu qaqugukkut piginnittut allanngorneri nalunaarutigineqassapat? Suliffeqarfiit killilimmik akisussaaffeqartut pillugit allassimasup naapertuussusaa eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

Naalackersuisuninngaanniit Kalaallit Nunaanni Politiit maluginiarsimasaat tusaatissatut tiguneqarput aalajangersakkamilu § 26-mi ima allannguisoqarsimalluni ”Naalackersuisut piginnittut allanngornerini paasissutissanillu sunik paasissutissiisoqartassanersoq aalajangersaasinnaapput” Naalackersuisuninngaanniillu imm. 2 peerneqarsimavoq unalu ilanngunneqarsimalluni: ”Aalajangersakkatigut Naalackersuisut pisinnaatitaaffilerneqarput piginnittut allanngornerini paasissutissanillu sunik paasissutissiisoqartassanersoq.

Assersuutigalugu Naalackersuisut ataani pineqartut pillugit piumasaqaateqarsinnaapput:

- 1) Piginnittup nutaap aqqa attaveqarnissamullu paasissutissat, paasissutissiisutigineqassaarlut aqutsinermi kina nutaatut akisussaasuunersoq.*
- 2) Suliffeqarfiup CVR-Nr-a.*
- 3) Illuutini aaqqissuussinikkulluunniit allannguutit*
- 4) Inuussutissarsiorfinni atortorissaarutitik allanngiunerit.*

Naalackersuisunittaaq piginnittut allanngornerisa kingunerisaannik, piginnittut allanngornerininut atatillugu nutaamik akuersissummik piniartoqarsinnaaneranut periarfissaqalernissaannut aalajangersaasinnaapput.”

Kalaallit Nunaanni Politiit maluginiarpaat inatsisissatut siunnersuummi § 50 (maanna § 51-mi) allassimasut atatiinnarneqarsinnaasut, tassanilu oqaaseqaatini ersarissarneqartariqarpoq akiligassiisoqannginnerani piumasaqaatit suut naammassineqartariaqarnerisut. Taamaattoqassanngippat § 50-mi (maanna § 51) tunngavigalugu allaffissornikkut akiligassiisoqarniarnermi eqqartuussisarnermik inatsisit malillugit toqqaannaq tunngavilersuisoqartariaqartoq unnerluussuteqarnermi ersersinneqartariaqartoq unnerluutigineqartoq oqaaseqartariaqanngitsoq.

Naalackersuisuninngaanniit oqaaseqaatini § 50-mi (maanna § 51) allassimasut pillugit ilanngunneqarsimavoq, akiligassiisoqarniartillugu aatsaat tamanna pisinnaasoq

unioqqutinneqarsimasut ersarissuuppata, apeqquserneqarsinnaanngippata akerlianillu uppernarsaaserneqarsinnaanngippata. Taassumalu saniatigut Naalackersuisuninngaanniit suliat attuumassuteqarsinnaasut nalunaarsorneqassapput, taamaasiortoqassaarlu qulakkeerniarlugu unnerluussisinnaanermi kiisalu inatsisitigut qulakkiigassat malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu. Maluginiarneqassaarlu inatsisissatut siunnersuummi § 51-mi (maanna § 52) ersersinneqarsimammat suliat allaffissornikkut suliarineqartut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 347-mi imm.1-mi allassimasut tunngavigineqarmata.

2. Sermersooq Business Council – NERISA

NERISA-mi unammillernartutut isigineqartut ilagaat nerisassaqaqarnermut tunngatillugu inatsisit suliaasaqarfinnut assigiinngitsorpassuarnut attuumassuteqarnera. Immikkoortitsinerup kingunerisaanik nerisassiorsinnaanermut suliffeqarfiit nutaat pioreersullumi nutaanik aallartitsinissaannut ajornakusoortitsipput. Assersuutigisinnaavarput qeqqussanut tunngatillugu katersineq inerititsinerlu. Taamaaliortoqarnissaannut susassaqaqarfiit assigiinngitsut pingasut suliaqartoqarnissamut avammullu tunisassiorsinnaanissamut akuersissuteqaqqaartillugit suliaq aallartinneqarsinnaavoq.

Suleriaaseq eqaallisarniarlugu NERISA-minngaanniit siunnersuutigineqarpoq periuseq ”One-Door”-imik taasagaat eqqunneqassasoq. ”One-door”-imi pineqartoq tassaavoq atuisoq siunnersortinniaruni immersugassanilluunniit assigiinngitsunik suliaqarniaruni saaffiginniffissaq ataasiinnaq saaffiginniffigissagaa, naak immaqa ilaatigut suliariniagaq suliaasaqarfinnut assigiinngitsunut attuumassuteqaraluartoq. Taamaaliortoqarneratigut naatsorsuutigineqarsinnaavoq nerisassiornerup tungaatigut suliaqartussanut aallarnisaasunullu iluatsitsisoqarsinnaaneranut periarfissiinerussasoq.

Allaffissornikkut suliaasat ingerlatsivinnut attuumassuteqalissapput taamaalillunilu suliffeqarfiit/aallarnisaasullu pikkoriffimminnut, nerisassiornermuusinnaavoq qeqqualerinermulluunniit attuumassuteqarsinnaasunut allarluinnarmilluunniit aallarnisaasinnaanissaminnut aallussiinnarsinnaassapput.

Naalackersuisuninngaanniit paasineqarsinnaavoq suliniutinik aallartisaaniarnermi suleriusissaq eqaallisarneqarsinnaanera, tassanilu suliffeqarfiit pineqartut nutaajusinnaapput ingerlareersuusinnaallutillu. Naalackersuisuninngaanniit maannakkumut periuseq siunnersuutigineqartoq ”One-Door”-itut taaneqartartoq maanna atuutilersinneqarnissaa peqqutissaqartinneqanngilaq. Naalackersuisuninngaanniit maluginiaqquneqarpoq akuersissutit pisariaqartinneqartut pissarsiarinissaannut aallarnisaasoq akisussaasuusoq, suliniutinullu assigiinngitsunut akuersissutinik pissarsiniarnissaq ilaatigut suliaasaqarfinnut assigiinngitsunut

attuumassuteqarsinnaavoq, taakkunungalu tunngatillugu allaffissornikkut suliaqarnermi periusissiaq "One-Door" pilersinneqarsinnaavoq.

NERISA-mit ersarissarniarneqarpoq ullumikkut nerisassanik misileraanissamut periutsit assersuutigalugu kaffillernikkut ingerlanneqartareersut. Maannakkumut inatsisit tunngavigalugit nerisassanik misileraatitsinissamut tuniniaasoqarsinnaanngilaq akuersissummik piniartoqaqqaarsimatinnagu. Tamannalu takornariaqarnerup iluani inerisaanissamut akimmiffissaavoq.

Naalackersuisuninngaanniit inatsisissatut siunnersuummi uani aallarnisaasut minnerit oqilisaavigineqarnissaat, Kalaallit Nunaannilu inuiaqatigiinnut tunniussaqaarsinnaanissaat ukkatarineqarsinavoq. Inatsisissatut siunnersuummi § 24-mi aallaavigineqartoq tassaavoq "Suliffeqarfuit inuilluunniit inuussutissarsiornermi siunertaralugu inuussutissanik imaluunniit atortussiananik inuussutissanut atassuteqartunik suliarinnittut, toqqorsisut, assartuisut, niueruteqartut imaluunniit eqqussuisut inuussutissarsiornermik oqartussaqaarfinnut nalunaarsorneqaqqaaratik ingerlatartik aallartissinnaanngilaat". Uani siunertaavoq inuussutissarsiornermik suliaqarusuttut tunngaviusumik inuussutissarsiornermik oqartussaqaarfinnut nalunaarsortikkiartussasut taamaasioreerunillu inuussutissarsiornermik aallartissinnaalissavaat.

Taamannak aalajangersaasoqarneratigut nakkutilliisoqarfimminngaanniit inuussutissanik suliaqartoqartarnerata mianernassusaanik nalilersuiffigineqarsinnaavoq. Inuussutissarsiorfigineqartoq inuussutissarsiornermi qulakkeerinninniarnermi navianartoqarpat imaluunniit mianernangaatsiarpat, aalajangersakkatigut aalajangersaasoqarsinnaavoq inuussutissarsiorfiit suliffeqarfiilluunniit aalajangersimasut § 25-mi allassimasut malillugit akuersissutinik pissarseqaassanersut.

Naalackersuisuninngaanniit maluginiarneqarpoq § 28-mi aalajangersagaqartoq ileqqutoqqat malillugit inuussutissarsiuutigineqarsimasut imaluunniit suliarineqartut annikitsut pillugit aalajangersaasoqarsimammat. Aalajangersakkap tamassuma siunertaraa killiliiffigissallugu qaqugukkut annikitsumik inuussutissarsiornerit aalajangersimasunillu tuniniaanerit pineqarnerisut.

Atuisut, pisiniarfiit neriniartarfiillu illoqarfinni nutaanik akugineqarsinnaasunik pissarsiaqarniarneq ajornartorsiutigivaat. Taamaattumillu NERISA-mi siunnersuutigineqarpoq inatsisit sinaakkusersornissaannut immikkut isiginiarneqassasoq aalisartumiit/piniartumiit pisiniarsinnaanissap ajornannginnerulersinneqarsinnaanissaa.

Naalackersuisut maluginiarpaat § 28-mi illoqarfinni inuussutissarsiorsinnaanerit aammalu annikitsumik inuussutissalialit tuniniarneqarsinnaaneritut suliarineqarsinnaanerinullu aalajangersaasoqarsinnaaneranut tunngavilersuisoqarsimanera.

3. Sulisitsisut

Sulisitsisut maluginiarpaat paragraf 23-mi paragraf 21-mut innersuussisoqartoq, paragraf 22-mulli imm. 2-mi nr.1-mut innersuussisoqartussaavoq.

Naalackersuisuninngaanniit aalajangersakkami qulaani ersarissarneqartut aallaavigalugit aaqqiisoqarpoq.

Kalaallit Nunaannit Sulisitsisut maluginiarsimavaattaq paragrafini 44-mi 45-milu (maanna 45 aamma 46) allassimasoq Uumasunut Nakorsaqaqfiup Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqfiup aningaasaqarnermut, nalunaarusiornermut akileraartarnermullu paasissutissat allassimasut pissarsiarisinnaassagaat.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut malugisimavaat paasissutissat pineqartut nerisassanik nakkutilliiniarnermut attuumassuteqanngitsut, taamaammallu aaliangersaaffigineqarnissat pisariaqarani.

Naalackersuisuninngaanniit inatsisissatut siunnersuusiortoqarnerani nalilersorluarneqarsimavoq nakkutillieeriaatsit qanoq ittut nakkutilliilluartoqarnissaanut pisariaqartinneqarsimanersut.

Tassungalu atatillugu nakkutilliisut inuussutissanik suliaqartut aningaasaqarnerinut, nalunaarsusiornerinut, akileraartarnerinullu paasissutissat tunngassuteqartut oqartussaqaqfimmitt allanut paasiniarsinnaasariaqassagaat nalilerneqarsimavoq. Aalajangersakkami § 44- mi imm.1-mi aammalu § 45-mi imm 2-mi (maanna § 45- mi imm.1-mi aammalu § 46-mi imm 2-mi) allassimasut qulakkeertussaavaat nakkutilliisoqarneratigut suliarineqarsimasut suminngaanneersimaneri paasiniarneqarsinnaanissaat kiisalu nakkutilliisoqarfimmiut suliat ingerlanneqarnerini oqartussaqaqfiit allat qanimut suleqatigineqarsinnaaneri.

Inuussutissarsiuteqartut pillugit paasissutissanik pissarsiniarsinnaanermut piumasaqaatit tassaapput, tamanna aatsaat pisinnaasoq nakkutilliisut inatsisartut inatsisaannit kiisalu inatsisit pineqartut tunngavigalugit suliarineqarsimasut pillugit maleruagassanik malinnittoqarnerisoq nakkutilliisoqarnerani paasissutissanik aallersinnaasoqassasoq.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut maluginiarsimavaat paragrafi 50-mi (maanna § 51) allassimasoq suliffeqaqfiup ingerlannissaanut inerteqquteqartoqarsinnaasoq. Allaqqasariaqartorli tassaassaaq suliffeqaqfimmi neriassiorfiusumik ingerlatsinissamut inerteqquteqartoqartoq.

Naalackersuisut maluginiarpaat § 49-mut (maanna § 50) innersuussisoqartussaasimagaluartoq. Naalackersuisuninngaanniit § 49-mi (maanna § 50) qulaani pineqartut aaqqinneqarput.

4. Pisiffik

Tamakkiisumik inatsisip siunertaanut Pisiffik isumaqataavoq, ilaatigut Kalaallit Nunaanni nerisassat peqqinnartuunissaanut qulakkeerinninnissamut isumaqataaput, tassanilu ileqqutoqqat illoqarfinnilu nerisassiaasinnaasut eqqarsaatigineqarput. Pisiffiullu pingaarutilittut amigaatigisaa tassaavoq ”tamat tusarniaaffigineqarnissaat”. Ataatsimut isigalugu pingaaruteqarpoq inatsisissamik suliaqarnermi, nalilersuinermi allannguinermilu tamat tusarniaaffigineqarnissaat, taamaasiornikkummi inatsisit piviusumi atuussinnaaneri qulakkeerneqarsinnaammata. Taamaattumik tamanna inatsisini allassimalernissaa innersuussutigaarput.

Siunnersuutigineqartup ”tamat tusarniaaffigineqarnissaat” ilanngunneqarnissaanut Naalakkersuisuniit peqqutissaqarsorineqanngilaq. Inatsisitigut allannguisoqarnissaanut atatillugu Naalakkersuisut tusarniaaffigisartagaatigut tamat tusarniaaffigineqarumaarput, allallu naapertuussorineqartut aamma toqqaannaq nassiussivigineqarumaarlutik. Soqutigisallit tamarmik siunnersuutitut takunnissinnaanissaat oqaaseqaateqarsinnaanissaallu qulakkeerneqarumaarpoq.

Pisiffimminngaanniit maluginiarneqarpoq inatsisissatut siunnersuummi § 3-mmi imm.8-mi ”Inaarutaasumik atuisoq”-mik allassimasoq ilaatigut ima paatsoorneqarsinnaasoq ”suliffeqarfik” imaluunniit ”peqatigiiffik” akiliinani pisiassamik pisinnaasoq.

Taaguutinik paatsoortoqannginnissaa anguniarlugu inaarutaasumik atuisumik taasineq ima allanngortinneqarpoq ”inuussutissarsiummik atuisoq inaarutaasoq tassaavoq, atuisoq inuussutissarsiamik pisisoq suliareqqiinissamik imaluunniit inuussutissiornermik suliaqarnermi ingerlatitseqqinnissamik siunertaqanngitsoq.”

Pisiffiup maluginiarpa, tunisassiornermi, peqqumaasivimmiititsinermi kiisalu tunisassianik nioqquteqarnermi periutsit immikkoortumi eqqartorneqartut, tassungalu siunnersuutigaarput ”atuuffissaat eqqarsaatigalugu” ilanngunneqassasoq. Taamaasiornikkut ilaatigut ammaaffigineqarsinnaaniassamat pisiassat ullussaminnik qaaniinikut tuniniarneqarsinnaanissaat/tunniunneqarsinnaanissaat naluursuinikkut ullui nalunaaqutserneqarsimappata.

Naalakkersuisuninngaanniit paasineqarsinnaavoq inuussutissarsiorfinninngaanniit inuussutissiat tuniniarneqarsinnaanissaannut kingusinnerpaamik ullugitinneqarsimasumik qaangiisimasut, inuuniarnermilu navianartorsiorititsisinnaanngitsut, arlaatigut tuniniarneqarsinnaanissaat, tunniunneqarsinnaanissaat allatulluunniit ingerlateqqinneqarsinnaanissaannut periarfissaqartoqartariaqarnera.

*Naalakkersuisuninngaanniillu § 6-mi imm.3-mut tulluuttoq ilanngunneqarsimavoq:
”Naalakkersuisut inuussutissiat imm.1-mi allassimasut malillugit tuniniarneqarsinnaanissaannut*

kingusinnerpaamik ullugitinneqarsimasumik qaangiisimasut tuniniarneqarsinnaanissaannut, tunniunneqarsinnaanissaannut allatulluunniit ingerlateqqinneqarsinnaanissaannut malittarisassiorsinnaapput.”

Pisiffimminngaanniit ”inuit nerisassaattut naleqqutinngitsut” siammasinnerusumik isumalittut isigineqarpoq. Taamaattumillu inatsisissatut siunnersuummi amigaatigineqarpoq ” inuussutissat isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik eqqortitsinngitsut” qanoq isumaqartinneqarnerisooq nassuiaatigineqarnissaa.

Naalackersuisuninngaanniit ilanngunneqarsimavoq ” inuussutissat isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik eqqortitsinngitsut”tassaasut, inuussutissat inatsimmi § 3-mi nr- 26-mi allassimasunik naammassinninngitsut.

Naalackersuisuninngaanniitaaq oqaaseqaatini tulliuuttumi allassimasooq ilanngunneqarsimavoq ”Nioqqutissat inuussutissat isumannaatsuunissaannut piumasaqaatinik eqqortitsinngitsut imaluunniit malittarisassani suliarineqarsimasuni piumasaqaatit inuussutissanut aalajangiunneqarsimasut eqquutsinneqanngippata.

Pisiffimminngaanniit inatsisissatut siunnersuummi § 10 malillugu namminerisamik navianarsinnaasunik misissuineq pillugu allassimasut isumaqatigineqarput. Pisiffimminngaanniilli kissaatigineqarpoq namminerisamik nakkutilliinerit siunertaqassasut taamaasiornikkullu navianaatilinnik misissuinerit nakkutilliinerillu piviusumik pissutsini atorineqarsinnaassallutik, tamakkualu pingaaruteqarluinnarput suliffeqarfii iliuuserisassaannut. Pisiffimminngaanniit maluginiarneqarpoq suliffeqarfinni mikisuni ”taaguutini” ilisimasaqarnissaq pingaaruteqartorujussuunngitsoq periutsinilli ilisimasaqartoqarluni. Taamaattumillu Pisiffiup siunnersuutigivaa Naalackersuisut navianarsinnaasunik misissuinissamut atortussianik malittarisassanillu suliaqarnissaat, tassanilu inuussutissarsiortut peqataatinneqassasut.

Navianarsinnaasunik misissuisitsisoqatarnissaannut tunngatillugu malittarisassanik periussissanillu suliaqartoqassatillugu Naalackersuisuninngaanniit pisariaqartit aallaavigalugit inuussutissarsiortut peqataatinneqarnissaat pingaartilluinnarneqarpoq, tamannali inatsisissatut siunnersuummi allaqqanissaa peqqutissaqarsorineqanngilaq.

Pisiffimmiit malugineqarpoq inatsisissatut siunnersuummi § 15-imi imm. 1-imi nr. 7-mi taaguutit ” inuussutissanut peqqinnissamut pitsaassusiinissamut uppernarsaatit” atorineqartut, taakkualu taaguummik EU-mi atorineqartartumik tulliuullugu allanneqarsimasumik taarseqquneqarluni ” naapertuussutsinut uppernarsaatit”

Naalakkersuisuninngaanniit siunnersuutigineqarsimasoq allanngornagu inatsisissatut siunnersuummi § 15-imi imm.1-imi nr.7-mut ilanngunneqarpoq.

Pisiffimminngaanniit inatsisissatut siunnersuummut ilannguteqquneqarpoq, nioqqutissat ujjartorneqarsinnaanerannut siunertap tassaasup, nioqqutissat utertinneqarsinnaanerannut/ uterteqquneqarsinnaanerannullu attuumassuteqarnera, ersarissarneqassasoq, tamannalu assigiinngitsuttigut assigiinngitsumillu ujartuisoqarsinnaalersitsinikkut anguneqarsinnaavoq. Pisiffimminngaanniit maluginiarneqarpoq inatsisitigut allanneqartariaqartoq qanoq iliornikkut anguniarneqartoq anguneqassasoq sukumiisumik iliuuserineqartussat allaaserinngikkaluarlugit.

Naalakkersuisuninngaanniit pisariaqarsorineqarpoq periuitsit ersarissarluarneqarnissaat, taamaasillunilu tulleriaarisoqarnerani siumut kingumullu ujartuisoqarsinnaassasoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaataani ima ilanngussisoqarpoq: ” Imannak aalajangersaasoqarnerata siunertaraa qulakkiissallugu inuussutissat inuussutissarsiutit qulakkeerneqarnissaat malillugu inerteqqutaasut imaluunniit inuit nerinissaannut naapertuutinningsut nalunaarsorneqarsimasut utertinneqarsinnaanissaat uterteqquneqarsinnaanissaat.”

Pisiffimminngaanniit maluginiarneqarpoq §32-mi oqaatigineqartoq piumasqaateqartoqartillugu uppersaasoqarsinnaasoq. Siunnersuutigaarput ”piffissami naapertuuttup iluani” ilanngunneqassasoq, tassami uppersaasatit sumiiffinni assigiinngitsuniisinnegartarmata, tassanimi aamma apeqqutaasarpoq suliffeqarfik suliffeqarfiilluunniit (ass. pisiniarfiit assigiit qullersaqarfillit) qanoq aaqqissuunneqarsimanersut.

Naalakkersuisuninngaanniit inatsisissatut siunnersuummi § 32-mi ”piffissap naapertuuttup iluani” ilanngunneqarpoq, ilassutigineqarlunilu ”aalajangersakkamilu aalajangiunneqarpoq inernerit piumasarineqartup naapertuuttullu iluani tunniunneqassasut.

Pisut pineqartut tunngavigalugit piffissaq naapertuuttoq inissinneqartassaaq.”

Pisiffiup siunnersuutigaa nakkutilliinermut periutsit eqqunneqarpata eqimattanik suligasuartussanik pilersitsisoqassasoq, taakkualu naleqalersitsinermi assigiinngitsuni inissimasuninngaanniissasut. Pisiffimminngaanniit isumaqatigineqarpoq nakkutilliineq navianaatillit tunngavigalugit ingerlanneqartassasoq, nakkutilliinerilli assigiinngitsutigut aaqqissuunneqarsinnaapput, assigiinngitsutigullu atorussat atorluarneqarnissaat qulakkeerneqarsinnaallutik. Pisiffimmiit kissaatigineqarpoq pisiassaq qaavatigut akitsuuserneqassanngitsoq, taamaaliortoqassappammi atuisut nakkutilliinermut akiliisalissammata.

Aallaqqaatitut maluginiaqquneqarpoq Naalakkersuisut inatsisissamut siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu nakkutilleeriaatsit pitsanngorsarneqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnissaannik nalilersuilluarsimammata, tassungalu atatillugu

pisariaqartissorineqarsimavoq nakkutilliisoqarfimmiut nakkutilliinermut atortussanik pisariaqartitsisut. Nakkutilliisoqarnissaanik inissiisoqarneratigut Naalackersuisut malugisimavaat suliffeqarfiup iluaninngaanniit eqimattanik suligasuartussanik pilersitsisoqassasoq, tassanilu pisariaqartitat aallaavigalugit inuussutissarsiorfinninngaanneersut soqutigisallilu allat ilanngunneqarsinnaassallutik. Naalackersuisunut pingaaruteqarpoq inuussutissanik nakkutilliinerit pitsaasuusariaqartut inuussutissarsiutinillu suliaqartunut suliakkersuutaanaveersaartussaallutik. Inatsisissamili isunnersuummi ilanngussisoqarnissaa pisariaqarsorineqarsimavoq.

Pisiffimminngaanniit malugineqarpoq inatsisissatut siunnersuut akuerineqarpat, qallunaat smileyidik periuseqarlutik paasisutissiisarneri isumassarsiorfiusinnaasoq. Pisiffimmiilli periuseq tamanna Kalaallit Nunaannut tulluurtuusorineqanngilaq, taamaattumillu siunnersuutigalugu eqimattanik suligasuartussanik pilersitsisoqassasoq taakkualu suliarissagaat qanoq iliornikkut nakkutilliinerit tamanut saqqummiunneqartarnissaat.

Inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerani Naalackersuisuninngaanniit nalilersorluarneqarsimavoq inaarutaasumik atuisup qanoq annertutigisumik inuussutissalerisut nakkutilliiffigineqarneranit inernerit paasisaqarfigisinnaassaneri.

Tassungalu atatillugu pisariaqartinneqarsimavoq inuussutissalerisut nakkutilliiffigineqarneranit inernerit tamanut saqqummiunneqarsinnaanerit malittarisassiorortoqarsinnaanerit tunngaviliisoqarnissaa. Tassunga atatillugu Naalackerusisut maluginiarpaat § 46-mi imm. 3-mi (maanna § 47 imm.3) inuussutissalerisut nakkutilliiffigineqarneranit inernerit tamanut saqqummiunneqarnissaanut allassimasut aalajangersaaffigineqassappata Danmarkimi smiley-it atorlugit periuseqartarnek isumassarsiorfigineqarsinnaasoq. Inuussutissalerisut nakkutilliiffigineqarneranit inernerit tamanut saqqummiunneqarnissaat nalunaarusiakkut aalajangersarneqassapput, taakkualu tamanut tusarniaassutigineqarumaarput. Aalajangersagarlu atorneqassagaluarpat periusissaq pineqartoq Kalaallit Nunaannut nalimmassarneqassasoq.

Pisiffiup siunnersuutigaa inuussutissarsiortut ilitsersuutinik nassiussisinnaanissaat, taakkualu oqartussaqaqarfinit piginnaasalinnik akuerineqartarnissaat. Pisiffimminngaanniit ilassutigineqarpoq, Danmarkimi periuseq assingusoq atorneqartoq tassanilu inuussutissarsiortut akornanni kodeliortoqarnikuusoq, taakkualu inuussutissarsiornermut aqutsisoqarfimminngaanniit atuutsinneqalinnginnerini nalilersorneqartarsimapput.

Naalackersuisuninngaanniit kapitali nutaaq ,11, "Ilitsersuutit"-nik qulequtserlugu ikkunneqarsimavoq. Tassanilu § 34 –mi imm.1-tut ilanngunneqarsimavoq :” Naalackersuisut inuussutissat isumannaatsuunissaanut qulakkeerinninniarlutik inuussutissarsiutilerisut Inatsisartut inatsisaannut attuumassutilinnut ilitsersuutinik suliaqarsimapput saqqummiussisimallutillu”, imm. 2-mullu ikkunneqarsimavoq: ” Inuussutissarsiorfiit Inatsisartut

inatsisaannut attuumassuteqartut namminerisaminnik ilitsersuusiorsinnaapput nassiussillutillu, taakkualu oqartussa qarfinnit ilisimannittunit akuerineqassapput.

Imm. 1 pillugu oqaaseqaatit ikkunneqarsimavoq ”Aalajangersakkat tungavigalugit Naalackersuisut suliffe qarfinnut pineqartunut ilitsersuusiorsinnaapput saqqummersitsisinnaallutillu. Oqartussa qarfiit ilisimannittut inuussutissalerisunut assigiinngitsunik ilitsersuusiorsinnaapput. Taakkunani ilaatigut inuussutissalerisuni inuussutissat pillugit suliaqarnermi nittarsaassinermilu eqqiluisaarnissaq aammalu akuersissutinik imaluunniit akilersuisinnaanermut ilitsersuutinik suliaqartoqarsinnaavoq.

Inuussutissalerisut namminneerlutik akisussaaffigivaat inuussutissat pillugit inatsisit malinneqarnissaat malittarisassanillu suliaqartoqarneratigut inatsisit atuuttut paasisstissiisutigineqarsinnaapput.”

Imm.2-mut oqaaseqaatit ikkunneqarsimavoq ”Aalajangersakkami allanneqarsimavoq Inatsisartut inatsisaanut suliffe qarfiit attuumassuteqartut ilitsersuusiorsinnaasut taakkualu oqartussa qarfinnut ilisimannittunut nalilersorneqarnissaat akuerineqarnissaallu siunertaralugu nassiunneqarsinnaasut. Aalajangersagaq Danmarkimi kodeliortoqariaatsimut sanillersuunneqarsinnaavoq, tassanilu suliffe qarfiit ilitsersuutinik saqqummersitsisinnaasarpud danskillu oqartussa qarfiinut nalilersortissinnaasarlugit.

Imm.1-imi 2-milu ilitsersuutit suliarineqarsimasut ilaatigut suliffe qarfiit namminerisamik nakkutilliinissaannut ator neqarsinnaapput. Taamaattumillu suliffe qarfinni taamaattuni ilitsersuutini atugassani mianerisassanik misissuinerit nalinginnaasut ilanngunneqarsinnaapput aammalu suleriutsit mianerisassallu assigisaallu suunersut allaaserineqarsinnaallutik”

5. Inuussutissarsiornermut Aqutsisoqarfik

Inatsisissatut siunnersuummi aaqqissuutassat nalinginnaasut saniatigut Inuussutissanut Aqutsisoqarfimminngaanniit maluginiarneqarpoq Kalaallit Nunaanni inuussutissat poortorneqarnissaannut tunngatillugu aalajangersakkat inatsimmut ilanngunneqartariaqartoq. Maluginiarneqarportaaq inuussutissat poortorneqarnissaannik eqqussiniarneq siunissami Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiuutinik suliaqartartussanut attuumassuteqarumaartoq.

Naalackersuisuninngaanniit Inuussutissanut Aqutsisoqarfiup oqaaseqaatigisaat tusaatissatut tiguneqarput aalajangersakkami §§ 7-9-mi, § 13-mi, §§ 17-20-mi, § 38-mi kiisalu § 42-mi ”inuussutissat puussaasut” ilanngunneqarsimalluni.

6. Kommune Kujalleq

Kommuneminngaanniit inatsisissatut siunnersuut misissorneqarsimavoq, maannakkumullu kommuneminngaanniit allannguutit tunngavigalugit sullissinissamut nutaanik piunasaqaateqarnaviarnanilu allannguuteqartoqarnaviannigilaq. Siunnersuummili § 4-mi imm. 2-mi allassimasoqarpoq inatsisit tunngavigalugit kommune-ni aalajangiisinnaassusermut tunngatillugu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Naalakkersuisut pisinnaatitaassasut inatsisitigut aalajangersaasinnaanissaminnut. Tamanna peqqutaalluni Kommune Kujallerminngaanniit siunnersuummut nalilersuinissaq ajornakusoorsimavoq aammalu naammaginartumik akissuteqaasiornissaq ajornakusoorsimalluni sunniutaasinnaasut ilisimaneqanngimmata.

Naalakkersuisuninngaanniit maluginiarneqarpoq Kalaallit Nunaanni attaveqarnikkut unammilligassat peqqutaallutik kommuneni aalajangiisinnaassuseqarnermut tunngatillugu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Naalakkersuisut inatsisitigut aalajangersaasinnaanissaminnut pisinnaatitaaffeqartariaqartut. Uanilu maluginiarneqassaaq aalajangiisinnaassuseqarnermut pisinnaatitsissutip allamut tunniunneqarsinnaanissaa aatsaat nalunaarutitigut pisinnaammat, tamannalu tunngavigalugu tamanna aalajangiunneqassagaluarpat siunnersuutissat kommuninut tusarniaassutigineqarumaarput.